

Monumentenwacht Groningen

A-weg 5c
9718 CS Groningen
tel.: 050 - 3121694

INSPECTIERAPPORT
15.02.05

Naam van de korenmolen : "De Noordstar"
Gelegen te : Molenlaan, Noordbroek
Eigenaar : Molenstichting Oldambt
Adres eigenaar : Postbus 17, 9679 ZG Scheemda

Inspectiedatum : 16 mei 1997 20 mei 1997
Aanvang van de inspectie : 8.30 uur 10.30 uur
Einde van de inspectie : 12.00 uur 12,00 uur
Totaal aantal manuren : 3 x 3½ + 1 x 1½(adm) = 12 manuren
Geïnspecteerd door : H.C. Bultema / J.H. Weessies / A.W. Krauts

Punten waarop de inspectie betrekking heeft gehad.

I. EXTERIEUR KAP

Vorstplank : goed; schilderwerk matig
Kapbedekking : bitumen, goed; achter het potdekselwerk van het stormschild dringt bij een ongunstige wind het water naar binnen tijdens een regenbui. De kapbedekking is door deze matige aansluiting plaatselijk door houtrot aangetast. Het is aan te bevelen om deze aansluiting te verbeteren.
Stormschild : potdekselwerk, goed; verfwerk goed
Wolfdak : bitumen, goed
Betimmering voorkeuvelens : goed
Spruitluiken : goed
Spruitkisten : goed
Verfwerk : matig

II. INTERIEUR KAP

Voorkeuvelens balken : goed
Keer- en weerstijl : goed

15.02.05

Windpeluw	:	goed; bij de bevestiging van de koppel/trekankers op de voeghouten zijn bij de knik geen krammen tegen rechtekken van de ankers aangebracht
Voeghouten	:	goed
Tempelbalk	:	goed
Stormbalk	:	goed
IJzerbalk	:	goed, tevens binnengedeelte lange spruitbalk
Penbalk	:	goed; de afstelwiggen dienen regelmatig gecontroleerd en vastgeslagen te worden en met woutertjes geborgd. Tijdens de inspectie waren enkele wiggen los.
Achterkeuvelens	:	goed
Luiken en ramen	:	goed
Roosterhouten	:	goed
Spantring	:	goed
Spanten	:	goed
Gordingen	:	goed
Hanetree	:	goed

III. GAANDE WERKEN IN DE KAP

Bovenas	:	gietijzer, uiterlijk goed
Halslager	:	natuursteen; voorzover controleerbaar goed
Steenbed en wiggen	:	goed
Penlager en wiggen	:	natuursteen; voorzover controleerbaar goed
Bovenwiel	:	redelijk; in het verleden aangetast door de kleine houtworm
Kammen bovenwiel	:	redelijk
Smering	:	voldoende
Teruglooppal	:	goed
Stutten	:	redelijk
Bovenbonkelaar	:	redelijk; de bonkelaar wordt behoorlijk aangetast door de kleine houtworm. Het is aan te raden om het houtwerk tegen de houtworm te behandelen.
Kammen	:	redelijk

15.02.05

Smering kammen	: voldoende
Poortslot + slotplaat	: in het poortslot zit te veel speling; het is aan te bevelen om de lager opnieuw af te stellen
Poortstok	: goed
Taats koningsspil	: voorzover controleerbaar goed
Koningsspil	: uiterlijk goed
Kruierwerk	: voeghouten glijkruierwerk, uiterlijk goed,
Kering kruierwerk	: keerklossen onder de voeghouten, goed
Smering kruierwerk	: voldoende
Vang	: vlaamse blokvang, redelijk; de bevestiging van het maanjzer met het lendestuk is niet optimaal
Vangbalk	: goed
Ezel	: goed
Hanggareel	: goed
Vangstok	: uiterlijk goed; het blijft aan te raden om de vangstok te voorzien van druplatten
Ophanging vangstok	: uiterlijk goed; de moer op de dekbalk van het achterkeuvelens is nog niet geborgd
Vangketting	: voorzover controleerbaar goed
<u>IV. ACHTKANT</u>	
Boventafelement	: goed
Achtkantstijlen	: redelijk; het blijft aan te bevelen de moeren op de draadeinden door de lassen na te trekken
Hondsoren	: goed
Kapzolder	: goed
Korbelen	: goed
Legeringsbalken	: goed
Sleutelbalken	: uiterlijk goed
Zwaaibalk	: matig; in het draaipunt van de wervelbalk zit te veel ruimte
Schuifbalken	: redelijk tot slecht; het is aan te bevelen om de slechte noordelijke schuifbalk te vervangen

15.02.05

Veldkruizen	: redelijk
Bandstukken	: goed
Tussenvloer	: goed
Luiluiken	: goed
Ondertafelement	: goed
Peulhouten	: goed
Kisten	: goed
Ramen	: goed
Kardoezen	: goed
Duisplanken	: goed
Achtkantbedekking	: bitumen, redelijk; plaatselijk trekt de vernageling uit de bekleding
Trappen	: goed
Tussenachtkant	: metselwerk, redelijk tot plaatselijk slecht; goed herstel van het metselwerk, met daarin de loodafwerking over de mastiekkraag op de stelling, is aan te bevelen.
Kozijnen	: goed
Ramen	: goed
Stellingdeuren	: goed
Schilderwerk	: redelijk; plaatselijk matig

BEVINDINGEN INSPECTIE ACHTKANT

Het is aan te bevelen de bij de onderdelen genoemde gebreken binnen afzienbare tijd te herstellen.

V. GAANDE WERKEN IN HET ACHTKANT

LUIZOLDER

Luibonkelaar	: goed
Luiwiel	: goed; het wiel slingert iets om de as
Luias	: goed
Luiketting	: uiterlijk goed
Bediening luiwerk	: goed

15.02.05

- Ezel luiwerk : de ezel van het luiwerk kan onvoldoende aan de legeringsbalk worden bevestigd. Het is aan te bevelen een stut aan te brengen naar de sleutelbalk, nadat de ezel weer goed is afgesteld.
- Spoorwiel
-kruisarmen : redelijk
-velgstukken : matig tot slecht; vermolmd en versleten. Hierdoor zijn veel kammen ruim. Het is aan te bevelen nieuwe plooiën, dammen en velgstukken aan te brengen.
- Kammen en dammen : dammen, matig; kammen, redelijk. Door de versleten velgstukken zit er veel ruimte in de kammen.
- Smering : voldoende
- Ondertaats : voorzover controleerbaar goed
- Smering onderlager : voldoende
- Spilkalf : goed
- Bovenlagers spillen : de lagers zijn ruim en dienen nagesteld te worden
- Spillen : goed
- Rondsels : redelijk; de banden rond de platen zijn iets ruim. Het pelrondsel wordt behoorlijk door de kleine houtworm aangetast. Het houtwerk hiertegen te behandelen is aan te bevelen.
- Staven : goed
- Smering : voldoende
- STEENZOLDER = STELLINGZOLDER
- Kuipen met deksels : goed
- Schuddebakken : goed
- Kaarbomen : goed
- Karen : goed
- Ligtewerk algemeen : goed
- Maalstenen : controle door de vrijwillig molenaar
- Steenkraan compleet : aanwezig
- Takelblokken : goed
- MAAL- OF STELLINGZOLDER
- Paarden : goed

15.02.05

Pasbalken met kussens : goed
Taatspotten en smering : matig; het is aan te bevelen om de taarts te smeren
Modern lager : oost koppel, uiterlijk goed
Meelpijpen : goed
Meelbakken : goed
Regulateur : buiten gebruik door demontage van een riemwiel.

PELWERKEN

Pelspil : goed
Rondsel : goed
Bovenlager spil : matig; er zit behoorlijk veel speling in het poortslot
Pelkuipeksels : goed
Kaar : goed
Schuif : goed; het ijzerwerk is roestig
Pelsteen : wanwichtig; controle door de molenaar
Pelkuipe : uiterlijk redelijk
Paard : uiterlijk goed
Pasbalk en kussen : uiterlijk goed
Taatspot en smering : voorzover controleerbaar goed

BEVINDINGEN INWENDIGE INSPECTIE GAANDE WERK

Het is aan te bevelen regelmatig wiggen en kammen te controleren en deze, zo nodig, opnieuw vast te zetten en te borgen.

STAART

Lange spruitbalk : goed; met bitumen afgeschermd
Korte spruitbalk : goed
Lange schoren : goed
Korte schoren : goed
Petten : goed
Hangers : goed
Staartbalk : goed

15.02.05

- Kruilier : de tanden van rondsel en tandwiel zijn erg gesleten. Ook zijn de lagers van de as, waaraan de slinger hoort, erg ruim en is de slinger afneembaar. Het is aan te bevelen de wielen en de as te vervangen.
- Kruikabel : uiterlijk goed
- Bezetting : uiterlijk goed
- Schilderwerk staart : uiterlijk redelijk

VIII. WIEKENKRUIS

- Askop : uiterlijk goed
- Roeden : uiterlijk goed
- Wiggen en keerklossen : goed
- Spitijzers : goed
- Wieksysteem : zelfzwichting met wind- en steekborden
- Heklatten : goed
- Kluften : goed
- Zoomlatten : de voorzomers zijn goed
- Looplatten : goed
- Treklatten : goed
- Zwichtkleppen : verspreid zijn de kleppen in meer of mindere mate door houtrot aangetast
- Vaste-/lossebazaan : uiterlijk goed
- Bediening zelfzwichting : goed
- Wind- en steekborden : goed. Door vervormen van het hout worden de spijkers door de borden uit de klampen getrokken.
- Roedeketting : goed
- Schilderwerk gevluht : redelijk tot matig

BEVINDINGEN INSPECTIE STAART EN WIEKENKRUIS

Het verdient aanbeveling de bij de onderdelen genoemde gebreken te herstellen.

VI. STELLING

- Binnensluiting : goed
- Buitensluiting : goed

15.02.05

Schoren : goed
Schrankschoren : goed
Liggers : goed
Stellingplanken : goed; het is aan te bevelen om de stelling te teren en de delen te voorzien van een anti sliplaag. Het is raadzaam om de loszittende oude teerlaag te verwijderen.
Baliestijlen : goed
Dekkers : goed
Schroten : goed
Schilderwerk stelling : redelijk tot matig

TEN BEHOEVE VAN MOLEN MET STELLING

Trappen : goed

Tussenvloeren
(voorraadzolders) : goed

Zolderbalken
(voorraadzolders) : goed

MOLENROMP

Metsel- en voegwerken

-metselwerk : goed
-voegwerk : plaatselijk zit enig voegwerk los

Ramen : goed

Toegangsdeuren : goed; van de noorddeuren zit de bovenste scharnierduim, en van de zuiddeuren zit de onderste duim los in het metselwerk. Herstel is aan te bevelen.

Schilderwerk
molenromp : uiterlijk redelijk

Bliksembeveiliging
compleet : voorzover door ons controleerbaar goed

BEVINDINGEN INSPECTIE STELLING, MOLENROMP EN INWENDIGE ROMP

Het is aan te bevelen het voegwerk te herstellen met een voegmortel, die qua structuur en kleur overeenkomt met de aanwezige mortel. De te vullen voegen moeten voorbehandeld worden om een goede hechting te krijgen.

Opmerking:

Voor een goed onderhoud aan de molen is het aan te bevelen regelmatig contact te hebben met de vrijwillig molenaars en hen een copie van dit rapport te sturen.

Plaats en datum : Groningen, 20 mei 1997
De rapporteur : H.C. Bultema, monumentenwachter